

Maak duurzaam onderwijs zichtbaar

Keurmerk Duurzaam Hoger Onderwijs

In steeds meer sectoren in de samenleving klinkt de roep om duurzame ontwikkeling. Duurzame ontwikkeling van steden, natuurgebieden, de zorg, de woningmarkt, de voedselketen, bedrijven en werknemers en van onderwijs. Een transitie naar een duurzame samenleving vraagt, naast technische know-how, veel van onze verbeeldingskracht en ons innovatieve vermogen. Het vergt een andere manier van denken en kijken. Het Hobéon 'keurmerk Duurzaam Hoger Onderwijs' maakt duurzame ontwikkeling in het opleidingsprogramma zichtbaar.

Mede ingegeven door het werkveld, dat steeds vaker vraagt om afgestudeerden die beschikken over een mix aan kwaliteiten, kiezen steeds meer opleidingen in het hoger onderwijs voor een duurzaam profiel. Met het SHE- beoordelingskader is het mogelijk een dergelijk duurzaam profiel te borgen in de opleiding en aantoonbaar te maken naar de buitenwereld door het behalen van een keurmerk of bijzonder kenmerk Duurzaam Hoger Onderwijs (DHO).

Beoordelingskader Sustainability in Higher Education

Met het Beoordelingskader Sustainability in Higher Education (SHE) is het mogelijk om op opleidingsniveau de duurzame ontwikkeling in het hoger onderwijs zichtbaar te maken. Een auditteam van Hobéon kijkt op basis van het kader naar de mate waarin en de manier waarop duurzaamheid is verweven in onderwijs en onderzoek. Hobéon hanteert hierbij de SDG's (Sustainable Development Goals) en de UNESCO-doelstellingen als leidraad. Tijdens een audit kijken wij naar de betekenis die de opleiding geeft aan duurzame ontwikkeling in relatie tot het vakgebied.

Werkwijze

Een SHE-audit bestaat uit verschillende onderdelen, waarbij de praktische uitwerking altijd maatwerk is, afhankelijk van de doelstellingen van de opleiding. Ter voorbereiding op de SHE-audit stelt de opleiding, op basis van het beoordelingskader, een beknopte zelfevaluatie op.

Daarnaast stelt zij een dossier samen met de benodigde documentatie. Tijdens het locatiebezoek spreekt het auditteam, dat bestaat uit twee auditoren, met het management, docenten, onderzoekers, studenten, ondersteunend personeel en werkveldvertegenwoordigers. Na afloop van de audit schrijft het auditteam een beknopte rapportage.

Het keurmerk Duurzaam Hoger Onderwijs

Bij een positieve beoordeling krijgt de opleiding een certificaat van het keurmerk Duurzaam Hoger Onderwijs. Dit keurmerk onderscheidt vijf verschillende ontwikkelingsniveaus. De opleiding bepaalt vooraf op welk ontwikkelingsniveau zij beoordeeld wil worden.

* niveau 1: De mate van integratie van duurzame ontwikkeling binnen de opleiding is 'Ad-hoc'

** niveau 2: De mate van integratie van duurzame ontwikkeling binnen de opleiding is Georganiseerd'

*** niveau 3: De mate van integratie van duurzame ontwikkeling binnen de opleiding is 'Systematisch'

**** niveau 4: De mate van integratie van duurzame ontwikkeling binnen de opleiding is 'Ketengericht'

***** niveau 5: De mate van integratie van duurzame ontwikkeling binnen de opleiding is 'Een voorbeeld voor anderen'.

Duurzaamheid is niet meer weg te denken uit het onderwijs.

Waarom een keurmerk?

Opleidingen kunnen streven naar een keurmerk DHO om twee redenen.

Eenzijds is een keurmerk een manier om duurzame ontwikkeling zichtbaar en aantoonbaar te maken. Dit kan verschillende doelgroepen aanspreken, zoals het werkveld, aankomende studenten en de instelling als geheel. Een Bijzonder Kenmerk, zoals uitgegeven door de Nederlands-Vlaamse Accreditatie organisatie (NVAO) kan bovendien worden meegenomen in de accreditatie en dienen ter versterking van het duurzame profiel. Vanaf een niveau van 3 sterren, dat willen zeggen dat duurzame ontwikkeling systematisch is opgenomen in de PDCA-cyclus en het profiel van de opleiding, kan het Bijzonder Kenmerk Duurzaam Hoger Onderwijs worden aangevraagd bij de NVAO. Het aanleveren van het certificaat en de SHE-auditrapportage bij de NVAO volstaat bij deze aanvraag.

Anderzijds wordt het doorlopen van de SHE-audit vaak ingezet als middel tot verandering en ontwikkeling. Door de ontwikkelingsgerichte benadering van Hobéon en middels het ontwikkelniveau 5 is het een manier om duurzaamheid op te nemen in de PDCA-cyclus en daarmee de opleiding continue te blijven aansturen, monitoren en verbeteren.

Gecombineerde audit

Een opleiding kan er voor kiezen om tijdens de periodieke accreditatie-audit ook gelijk een SHE-audit uit te laten voeren. De opleiding wordt dan tijdens de accreditatie-audit getoetst op het ontwikkelingsniveau van duurzaamheid.

Overige dienstverlening

Het is mogelijk om medewerkers van de opleiding door ons te laten trainen zodat zij een nulmeting kunnen uit voeren. Een nulmeting bestaat uit een begeleide zelfevaluatie met behulp van de consensus gespreksmethode. Het resultaat is een helder en binnen de opleiding gedeeld beeld van de betekenis van duurzame ontwikkeling en een bepaling van waar de opleiding nu staat. Op basis daarvan wordt een agenda met concrete actiepunten geformuleerd om tot het gewenste niveau te komen.

Hobéon biedt tevens inspirerende workshops waarbij gewerkt wordt aan het formuleren van concrete doelstellingen op het gebied van maatschappelijk verantwoord organiseren en duurzaam onderwijs en een stappenplan, mede op basis van de richtlijn ISO26000.

Meer informatie of een offerte opvragen

Nieuwsgierig geworden of wilt u een verkennend gesprek voeren? Via +31 (0)88 998 3140 kunt u contact opnemen met een van onze adviseurs.

Hobéon, Huis van het Onderwijs

Al meer dan dertig jaar ondersteunen wij instellingen en organisaties met strategie- ontwikkeling, innovatie- en verandermanagement, kwaliteitsverbetering en professionalisering. Wij beschikken over een uitgebreid netwerk met professionele relaties.

Hobéon
denkt verder

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
T: +31 (0)88 998 3140
E info@hobéon.com
I www.hobéon.nl